POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Autor práce: Mgr. Peter Martinček, PhD.
Název práce: *Šľachtická hudobná kultúra na Slovensku v období klasicizmu: Zbierka rukopisov, hudobnín a tlačí rodu Révai (1763 – 1861)*
Typ práce: habilitační práce
Instituce: Vysoká škola múzických umení v Bratislavě
Rok odevzdání: 2025

1. Aktuálnost a význam zvoleného tématu

Předložená habilitační práce se zabývá systematickým zpracováním hudební sbírky rodu Révai, uchovávané ve Slovenském národním archivu v Bratislavě. Jedná se o pramenný celek mimořádné hodnoty pro poznání hudební kultury šlechtických kruhů na území dnešního Slovenska v období klasicizmu a raného romantismu.

Téma je vysoce aktuální jak z hlediska regionální hudební historiografie, tak z hlediska širších středoevropských kulturních souvislostí. Autor zaplňuje dlouhodobou mezeru v dosavadním výzkumu – přestože sbírka byla v minulosti opakovaně citována, dosud nikdy nebyla komplexně, systematicky a metodologicky jednotně zpracována. Práce má tedy zjevný badatelský, dokumentační i interpretační přínos.

2. Cíle práce a použitá metodologie

Autor práce si klade několik cílů. Především chce identifikovat a katalogizačně zpracovat repertoár sbírky Révai. V souvislosti s tím se zabývá analýzou identifikovatelných pisatelských vrstev, především s ohledem na jednotlivé zapisovatele, vlastníky hudebnin případně i dedikační značky a symboly. K tomu používá především filologickou analýzu, která vypovídá jednoznačněji o dataci a původní lokalizaci jednotlivých pramenů. Díky tomuto postupu se autorovi daří zasadit repertoár do širšího hudebně-historického a také sociokulturního kontextu.

Použitá metodologie je adekvátní povaze pramene a odpovídá současným standardům muzikologického výzkumu. Autor v ní kombinuje historicko-kritickou metodu, systematickou pramennou analýzu, komparaci s mezinárodními databázemi (RISM, IMSLP, ThemeFinder, Europeana), a již zmíněnou filigranologii, kterou opírá především o domácí i zahraniční katalogy. Metodický postup je v úvodu práce transparentně popsán a v jejím průběhu důsledně uplatňován. Pozitivně je třeba hodnotit i respekt k existujícím klasifikačním modelům (zejména práce Dariny Múdrej a Lenky Antalové), které autor dále rozvíjí.

3. Struktura a obsah práce

Práce má logickou a promyšlenou strukturu. Po úvodním vymezení problematiky následují kapitoly věnované jednotlivým subtématům. Nejdříve je nastíněn historiografický kontext, dále autor charakterizuje analyzovanou sbírku a její provenienci, pozornost věnuje rodu Révai a jeho kulturním aktivitám, zvláštní pozornost pak věnuje jednotlivým šlechtickým osobnostem spjatým s touto sbírkou. Obsahem další části je detailní analýza zapisovatelů a hudebně-stylová charakteristika repertoáru. Autorův zájem je věnován především rozsáhlému katalogizačnímu rozpisu skladeb, včetně podrobného rozboru vodotisků.

Zvláštní pozornost si zaslouží katalogizační část práce, která představuje mimořádně rozsáhlý a precizně zpracovaný soupis více než 800 skladeb o 134 signaturách. Tento oddíl má samostatnou dlouhodobou hodnotu jako referenční nástroj pro další badatele.

4. Odborný přínos práce

Předložená habilitační práce představuje první komplexní zpracování hudební sbírky rodu Révai. Cenná je především v pozoruhodně přesné identifikaci vysokého počtu anonymních či dosud nejasně určených skladeb. Jako celek pak práce představuje přesvědčivou analýzu role šlechty v hudebním životě Uherska, včetně doložení významu hudební kultury jako nástroje sociální reprezentace.

Práce je přínosná a inspirující i v oblasti metodologie, především s ohledem na využití filigranologie k upřesnění datace a provenience jednotlivých skladeb. Přínosné jsou i autorovy formulace hypotézy, které řeší otázku vzniku sbírky cestou sloučení více fondů. Práce významně přispívá k poznání hudební každodennosti, amatérského muzicírování a pedagogické praxe šlechtických domácností, což jsou oblasti dosud nedostatečně reflektované. Text je psán kultivovaným odborným jazykem odpovídajícím vědeckému stylu. Terminologie je používána přesně a konzistentně. Citace a odkazy na literaturu i databáze jsou provedeny korektně. Formální úprava práce vyhovuje požadavkům kladeným na habilitační řízení.

5. Kritické připomínky

K práci lze vznést pouze dílčí připomínky, které však nijak nesnižují její celkovou hodnotu. V některým místech textu by bylo možné přesvědčivěji shrnout interpretační závěry jednotlivých kapitol. Z hlediska významového vztahu mezi tematickými částmi práce rozsah katalogizační části mírně narušuje proporce mezi analytickou a syntetickou složkou práce. Je to však zároveň pochopitelné z hlediska zvoleného tématu a použité metodologie řešení. V proporčnosti jednotlivých částí se odráží bohatost a rozmanitost zpracovávaného materiálu, nejedná se tedy o metodický nedostatek.

6. Závěrečné hodnocení

Předložená habilitační práce splňuje všechny nároky kladené na habilitační spis. Autor v ní prokazuje svoji hlubokou erudici v oblasti hudební historiografie a schopnost samostatného a systematického výzkumu. Celá práce potvrzuje i autorovu pozoruhodnou orientaci v mezinárodních pramenných databázích. Jako celek pak představuje výrazný přínos původního badatelského poznání. Na základě výše uvedeného hodnocení konstatuji, že předložená habilitační práce Mgr. Petera Martinčeka, PhD., splňuje všechny obsahové, metodologické a i formální požadavky kladené na habilitační práci na Hudobnej a tanečnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Práci považuji za kvalitní a doporučuji ji **k přijetí do habilitačního řízení.**

V Praze 22.4. 2026

prof. PhDr. Petr Daněk, PhD.